

Sarajevo, 01. juni 2017. godine

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

Trakavice i popularizam oko prevođenja Upitnika EU

Javnost u Bosni i Hercegovini još jednom je izložena nepotrebnim i beskorisnim raspravama koje vode pojedine institucije i političari povodom prevođenja odgovora na dostavljeni Upitnik Evropske unije. Po ko zna koji put majstori spinova naše svakodnevnice odvrću pažnju građana sa suštinskih pitanja na besmislene trakavice uz kvazi patriotske pokliče. Umjesto ozbiljnog političkog dijaloga o tome ko je odgovoran za već izvjesno kašnjenje u pripremi jedinstvenih odgovora BiH na dostavljeni Upitnik EU ili zašto Republika Srpska još uvijek nije unijela svoje odgovore u Jedinostveni informacijski sistem, svjedoci smo prebacivanja odgovornosti i raznih komentara o tome kako prevesti *nepostojeće* odgovore na engleski jezik. Pojedini zastupnici Predstavničkog doma PS BiH (Fena 31. maj 2017. godine) su se utrkivali u populističkim izjavama (Arnaut, Džaferović, Pandurević, Gasal-Vražalica) kako ovaj posao ne smije otići van BiH ili kako ona posjeduje adekvatne kapacite i resurse za prevođenje pobrajajući sudske tumače, udruženja prevodilaca, fakultete ili mlade obrazovane osobe s diplomama engleskog jezika. Nepoznavanje elementarnih procedura vezanih za proces javnih nabavki, koje je svaka institucija u obavezi provesti prilikom sklapanja takvih i sličnih poslova, te prijedlozi koji nisu bazirani na realnim osnovama potencijalnih osoba koje mogu biti angažovane za usluge prevođenja iz objektivnih ili subjektivnih razloga, predstavljaju samo još jedan u nizu svakodnevnih spinova kojima su izloženi građani ove zemlje.

To naravno ni u kome slučaju ne abolira od odgovornosti postupak Direkcije za evropske integracije (DEI), koja je u ime Vijeća ministara BiH bila nadležna za raspisivanje javnog tendera za pružanje usluga prevođenja. Naime, da je DEI postupio u skladu s preporukama vezanim za Zakon o javnim nabavkama, prije raspisivanja tendera sačinio bi kvalitetnu analizu i ispitivanje tržišta u odnosu na predmet javne nabavke. Jedna takva analiza svakako bi jasno ukazala da u BiH ne postoje privredni subjekti, odnosno ponuđači koji mogu ispuniti planirane uslove. Između ostalog, ugovorač, odnosno DEI u svom pozivu traži da ponuđač ima najmanje 40 angažovanih kvalifikovanih prevodilaca s najmanje 5 godina iskustva u pismenom prevođenju sa jednog od službenih jezika u BiH na engleski jezik nakon diplomiranja. Prethodno provođenje analize tržišta u značajnoj mjeri bi uozbiljilo taj proces i nepotrebno izgubljeno vrijeme i resurse, jer bi jasno ukazalo da u BiH ne postoje privredni subjekti koji posjeduju neophodne kapacitete. Stoga, malo čudi i žestoka reakcija Udruženja prevodilaca u BiH koji su se našli uvrijeđenim i smatraju neistinitim izjave da u BiH ne postoji dovoljan broj kvalifikovanih prevodilaca na engleski jezik. Pomenuto Udruženje ne posjeduje neophodne kvalifikacije za ispunjavanje uslova objavljenih u javnom pozivu, jer se radi o strukovnom udruženju čiji članovi su većinom ili stalno zaposleni u drugim institucijama ili su freelanceri. Uostalom, njihovo nepojavljivanje na pomenutom tenderu je najobjektivniji pokazatelj da ne ispunjavaju potrebne uslove. Stoga, da se pravovremeno sačinila analiza tržišta, bilo bi moguće iznaći i dogovoriti rješenje koje bi bilo prihvatljivo svim zainteresovanim stranama u datim okolnostima, a ne bespotrebno uznemiravati javnost da ni u tom segmentu nismo u stanju odgovoriti obavezama. Srbija je za te poslove zajednički

angažovala 2 agencije, Hrvatska preko 100 prevodilaca, Crna Gora oko 50, ali nijedna od zemalja regiona nije od tog postupka pravila scenario i dramaturgiju koja je trenutno prisutna u BiH.

Ipak, ostavimo po strani ovu, po ko zna koju populističku priliku za političare, i vratimo se suštinski bitnim pitanjima, odnosno odgovorima koje ne dobijamo od naših izabranih i imenovanih političkih predstavnika. Pravi fokus građana ne smije biti jalovo nadmudrivanje i predstave o efemernim stvarima, *već javnost mora tražiti suvisla obrazloženja o tome zašto nisu ispoštavani dogovoreni rokovi za popunjavanje odgovora na Upitnik EU i ko je odgovoran za evidentan zastoj u odnosu na obećanja data građanima*. Prisjetimo se samo nekih euforičnih izjava visokih zvaničnika datih u nedavnoj prošlosti. Dragan Čović, u to vrijeme predsjedavajući Predsjedništva BiH izjavio je: "Danas smo zaključili da ćemo i prije predviđenog roka odgovoriti na Upitnik, a to je kraj petog mjeseca, kako bi imali što manje dopunskih pitanja" (Večernji list 09. decembar 2016. godine). Zanimljiva je i izjava predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, Denisa Zvizdića nakon susreta s delegacijom EU u BiH: "Očekujemo da ćemo polovinom februara imati i prvu analizu odgovora i stepena realizacije odgovora na Upitnik" (BHRT.ba 19. januar 2017 godine).

Nije na odmet spomenuti i višemjesečnu sagu o uvođenju akciza na gorivo u visini od 15 pfeninga po litri. Četiri bezuspješna pokušaja usvajanja tog nameta, koji bi trebao u krajnjoj instanci donijeti građanima bolje puteve, a time svakako i veću sigurnost u saobraćaju, dovela su do raspada koalicija i potpunog zastoja u funkcionisanju izvršne i zakonodavne vlasti. Mediji su iskoristili ta dešavanja da nam uživo prenose reality show suprotstavljenjih stavova i kvazi analiza o tome ko će najviše profitirati usvajanjem ili neusvajanjem tih zakonskih izmjena. Zbunjenim građanima ostalo je samo da pokušaju shvatiti da li da vjeruju svojim vlastitim čulima i surovoy realnosti u kojoj žive ili riječima i obećanjima političara. Posebno zanimljivo je da se nijedan političar nije osvrnuo na današnje (1. juni) povećanje cijena cigareta u visini od 20 pfeninga i žestok udar na džepove oko 40% bh. građana koji su odati tom poroku. Opravdano se nameće pitanje, postoje li neki lični interesi političara koji se ne obaziru na tu odluku jedne multinacionalne kompanije, koja će tim poskupljenjem zaraditi više na godišnjem nivou od očekivane dobiti države od uvođenja akciza?

Krajnje je vrijeme da se građani i civilno društvo trznu iz višegodišnjeg sna te počnu postavljati prava pitanja svojim izabranim predstavnicima i prestanu slijediti liniju manjeg otpora koja ih izvjesno vodi tamo odakle nema povratka. Konformizam u koji su se učmali naši građani, odnosno ignorisanje prisutnih problema znači samo jedno, još veće probleme. U vrijeme nesigurne i nepredvidljive budućnosti, najmanje što možemo je zahtijevati veću odgovornost vladajuće elite i ukazivati povjerenje samo onima koji su spremni odgovorno raditi u interesu države i društva. Jasno je da nam trebaju promjene i razbijanje sadašnjeg stereotipa ponašanja većine građana koji su samo pasivni posmatrači neodgovornih i neproaktivnih dešavanja koja su samo u interesu političara.

Dr. Denis Hadžović
Direktor

